

Til lovforslag nr. L 112

Folketinget 2014-15

Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den [13. marts 2015]

Udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække

(Justering af reglerne om plantedække m.v.)

[af fødevareministeren (Dan Jørgensen)]

1. Ændringsforslag

Fødevareministeren har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 15. januar 2015 og var til 1. behandling den 27. januar 2015. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <> møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og <>ministeren sendte den <dato> dette udkast til udvalget, jf. <bilag>. Den 14. januar 2015 sendte fødevareministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til fødevareministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Tilkendegivelse fra fødevareministeren

Fødevareministeren har tilkendegivet følgende over for udvalget:

I forbindelse med høringen over og 1. behandlingen af lovforslaget er der givet udtryk for, at muligheden for at fastsætte krav om udlægning af efterafgrøder i tillæg til de op til 300.000 ha på landsplan, ikke er i overensstemmelsen

med aftalen af 2. april 2014 om Vækstplan for Fødevarer. Sigtet med denne bemyndigelse var at kompensere for den negative kvælstofeffekt, der opstår i forhold til vandindsatsen ved fastsættelse af alternativordninger med virkemidler, der allerede er indregnet i grundlaget for vandindsatsen. Det er anført, at der i givet fald vil blive tale om en omfordeling af efterafgrødekravet, da nogle jordbrugsvirksomheder vil få en forøgelse af efterafgrødekravet uden samtidig at få mulighed for at udnytte de nye alternativer. Det er endvidere anført, at omfordelingen risikerer generelt at favorisere nogle produktionsformer på bekostning af andre.

Selvom motivationen for forslaget om muligheden for at forøge efterafgrødekravet var båret af et ønske om at kunne fastsætte regler om mere attraktive alternativer, der var tilgængelige for flere bedrifter, stiller jeg som tilkendegivet i forbindelse med 1. behandlingen af lovforslaget et ændringsforslag til forenkling af bemyndigelsen i lovens § 18.

Bemyndigelsen til at fastsætte krav om udlægning af efterafgrøder vil herefter alene blive udnyttet til at fastsætte et samlet krav på op til 300.000 ha efterafgrøder på landsplan.

For at understrege at bemyndigelsen i § 18 ikke vil kunne bruges til at stille krav om udlægning af yderligere efterafgrøder ved iværksættelse af alternativer, stiller jeg tillige forslag om en konsekvensændring af bemyndigelsen i lovens § 19, stk. 1, til etablering af ordninger om alternativer til efterafgrøder.

Hvis der fremover iværksættes ordninger om virkemidler, der indgår i grundlaget for vandindsatsen, vil der som hidtil om muligt blive taget højde for den negative kvælstofeffekt i forbindelse med fastsættelsen af reglerne for ordningen,

f.eks. omregningsfaktoren, jf. det i lovforslaget indeholdte forslag til § 19, stk. 3.

Endelig er der i det fremsendte ændringsforslag medtaget en mindre ændring af den foreslåede § 20. Denne ændring foretages alene af lovtekniske grunde.

4. Indstillinger <og politiske bemærkninger>

◇

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af fødevareministeren, tiltrådt af ◇:

Til § 1

1) Den i *nr. 1* foreslåede affattelse af § 18 ændres således:

»§ 18 Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at virksomheder skal etablere plantedække og andre dyrkningsrelaterede tiltag. Ministeren kan herunder fastsætte regler om hvilke afgrødetyper, der kan anvendes som plantedække og om dyrkning af disse, og på hvor stor en del af virksomhedens areal plantedække skal etableres og beregningen heraf og fastsætte perioder, hvor jordbearbejdning og omlægning af arealer med plantedække ikke må finde sted.«

[Forenkling]

2) Den i *nr. 1* foreslåede affattelse af § 19, stk. 1, ændres således:

»Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte bestemmelser om særlige ordninger om virkemidler, som den enkelte virksomhed kan vælge som alternativ til opfyldelse af krav om efterafgrøder fastsat i medfør af § 18.«

[Konsekvensændring]

3) I den *nr. 1* foreslåede § 20 ændres »kapitel 3« til: »reglerne i dette kapitel«.

[Lovteknisk ændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med forslaget til § 18 videreføres fødevareministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om etablering af plantedække og andre dyrkningsrelaterede tiltag med henblik på effektiv kvælstofoptagelse i efteråret.

Det er hensigten, at anvende bemyndigelsen til at fastsætte et samlet krav på op til 300.000 ha efterafgrøder på landsplan.

Hermed videreføres det gældende generelle efterafgrødekrav til de af lovens § 3 omfattede virksomheder på henholdsvis 10 og 14 % (op til 240.000 ha efterafgrøder på landsplan), som bidrag til opfyldelse af målsætningerne i Rådets direktiv 1991/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (nitratdirektivet), og det bliver muligt at gennemføre den forhøjelse af det generelle efterafgrødekrav til virksomhederne med 60.000 ha på landsplan, der fremgår af aftalen om Vækstplan for Fødevarer af 2. april 2014 som bidrag til opfyldelse af målsætninger i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet).

Det samlede efterafgrødekrav fastsættes ved bekendtgørelse, og vil som hidtil blive differentieret, jf. § 29, stk. 2, i den gældende bekendtgørelse, jf. bekendtgørelse nr. 903 af 29. juli 2014 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2014/2015 og om plantedække (herefter "den gældende gødskningsbekendtgørelse").

Det er hensigten at videreføre de ved bekendtgørelse i medfør af bemyndigelsen fastsatte regler om hvilke afgrødetyper, der kan anvendes som plantedække, som f.eks. udlæg af græs, korsblomstrede afgrøder, cikorie m.v., jf. bilag 3, tabel 1, i den gældende gødskningsbekendtgørelse.

Herudover videreføres det ved bekendtgørelse fastsatte krav om, at plantedækket skal være etableret efter normale driftsmæssige principper. Ved normale driftsmæssige principper forstås, at jordbrugsvirksomheden skal have dyrket en vellykket efterafgrøde. Det indebærer bl.a., at der ikke må anvendes spildfrø som udsæd. Hvis udlæg eller etablering af efterafgrøden mislykkes, indebærer kravet endvidere, at jordbrugsvirksomheden skal have dyrket efterafgrøden på tilsvarende måde som de afgrøder, der høstes på i virksomheden, for at opfylde efterafgrødereglene. Dette betyder, at efterafgrøden skal sås, etableres og passes som en hvilken som helst anden afgrøde, hvilket også gælder såteknik, udsædsmængde og evt. omsåning m.v. Ligeledes vil de ved bekendtgørelse fastsatte regler om, hvilke arealer, der indgår i efterafgrødegrundarealet, blive videreført, jf. bilag 3, tabel 2, i den gældende gødskningsbekendtgørelse.

Ministerens beføjelser inden for rammerne af bemyndigelsen til at fastsætte regler om andre dyrkningsrelaterede tiltag videreføres uændret. Det er hensigten, at de regler, der er fastsat ved bekendtgørelse om begrænsning i adgangen til at foretage jordbearbejdning og omlægning af fodergræsmarker i visse tidsrum, videreføres uændret.

Der vil således fortsat kunne fastsættes regler om, at der forud for forårssåede afgrøder som hovedregel ikke må foretages jordbearbejdning fra høst af forfrugt til 1. november på lerjord og humusjord, og 1. februar på sandjord. Det er hensigten som hidtil at fastsætte regler, der giver mulighed for at lade plantedække nedvisne. Det er ligeledes fortsat hensigten, at de regler, der er fastsat vedrørende etablering af efterafgrøder og opløjningstidspunktet for disse, ikke på-

virkes af reglerne om begrænsninger i perioden for jordbearbejdning. Der vil herudover fortsat også blive fastsat regler om, at omlægning af fodergræsmarker som hovedregel ikke må finde sted i perioden 1. juni til 1. februar. Dog kan omlægning fra fodergræs til fodergræs med græsudlæg eller til grønkorn med græsudlæg udsættes til 15. august. Jordbrugsvirksomheder, der er autoriserede til økologisk jordbrugsproduktion, vil fortsat blive undtaget de dyrkningsrelaterede tiltag.

Til nr. 2

Med forslaget til gødskningslovens § 19, stk. 1, videreføres fødevarerministerens bemyndigelse til at fastsætte særlige ordninger om virkemidler, som den enkelte virksomhed kan vælge som alternativ til opfyldelse af krav om efterafgrøder fastsat i medfør af § 18 for at give jordbrugsvirksomhederne fleksibilitet ved tilrettelæggelse af driften af virksomheden. Det er fortsat en forudsætning for iværksættelse af disse alternativer, at der er tilstrækkelig viden om miljøeffekten af det enkelte virkemiddel.

Det er hensigten at videreføre de seks alternativer, der er fastsat ved bekendtgørelse. De allerede fastsatte alternativer

Jesper Petersen (S) Bjarne Laustsen (S) Karin Gaardsted (S) Orla Hav (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S)

Mette Reissmann (S) Simon Kollerup (S) Helle Løvgreen Mølvgig (RV) Lone Loklindt (RV) Ida Auken (RV)

Lisbeth Bech Poulsen (SF) Trine Mach (SF) Per Clausen (EL) nfm. Henning Hyllested (EL) Lars Dohn (EL)

Erling Bonnesen (V) Thomas Danielsen (V) Henrik Høegh (V) Jacob Jensen (V) Hans Christian Schmidt (V)

Jan E. Jørgensen (V) Esben Lunde Larsen (V) Tina Nedergaard (V) René Christensen (DF) fmd. Anita Christensen (DF)

Mette Hjermind Dencker (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Mette Bock (LA) Daniel Rugholm (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

omfatter udlægning af mellemafgrøder, etablering af flerårige energiafgrøder, forbrænding af den faste fiberfraktion af husdyrgødningen, visse frivilligt braklagte arealer langs vandløb og søer (visse af de randzoner, der ikke længere er omfattet af randzonenloven, som ligger op til omdriftsarealer), vinterhvede sået senest 7. september og overskud af efterafgrøder udlagt af en anden jordbrugsvirksomhed. Herudover vil jordbrugsvirksomhederne som hidtil have mulighed for at overføre arealer med efterafgrøder, der overstiger det areal, de er forpligtet til at udlægge med efterafgrøder i en given planperiode, til senere planperioder.

Såfremt der på et senere tidspunkt opnås tilstrækkelig viden om miljøeffekten af andre virkemidler end de ovennævnte eksempler, vil det med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kunne fastsættes, at også disse virkemidler kan anvendes som alternativ til udlægning af efterafgrøder.

Til nr. 3

Der er alene tale om en lovteknisk ændring.

Oversigt over bilag vedrørende L 112**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringsnotat og høringsvar, fra fødevareministeren
- 2 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget.
- 3 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget.
- 4 Bilag tilbagetaget - erstattet af L 112- bilag 5
- 5 Reviderede bidrag, samt ændringsforslag, fra fødevareministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 112**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om initiativ til møde om større fleksibilitet med flere alternativer til efterafgrøder, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå